

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Марио Маринов,

Катедра Социология, ЮЗУ „Неофит Рилски“

член на Научно жури по заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 41 от 17.01.2024 г. на основание Закона за развитие на академичния състав в Република България

за дисертация на **Даниела Костадинова Миланова** на тема **“Иновативни образователни проекти в контекста на европейското интеграционно взаимодействие”**

За присъждане на ОНС „Доктор“, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, Докторска програма Социология, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград
Научен ръководител: проф. д.с.н. Валентина Миленкова

Представената докторска дисертация е разработена в общо 243 страници, от които 221 страници основен текст, 10 графики, 3 таблици, 9 фигури, списък с библиографски източници и две приложения.

За изготвянето на дисертационния труд са използвани 178 литературни източника, като сред тях 47 са публикувани на български език, 126 – на английски и 5 на руски език.

Основният текст на дисертацията се състои от четири глави: обзор на научна литература, дизайн на емпирично проучване, проведено специфично за целите на дисертацията и обобщени резултати от проучването и интерпретацията им.

Целта на дисертацията е да представи задълбочен теоретичен обзор на литературата, засягаща социалната интеграция и нейните аспекти, връзката ѝ с европейските ценности и общество, както и на иновативните практики в европейски и национален мащаб за насърчаване процеса на социална интеграция чрез възпитаването на ключовите личностни качества и

компетенции за участие в този процес, който теоретичен обзор да позволи обосновано емпирично изследване на ефективността на иновативните практики в образователната система в България, насърчаващи социалното включване на учениците, и задълбочена дискусия на получените резултати.

В съответствие с целта на дисертационния труд са формулирани и поредица от задачи:

- да се проучи литературата и се представят различни теории и подходи към социалната интеграция;
- да се проследят концепти, свързани със социалната интеграция, като: устойчиво развитие, приобщаващо образование, иновации, социална кохезия;
- да се разгледат различни образователни проекти в национален и европейски контекст, които имат интегративен ефект;
- да се проведе социологическо проучване с метода на анкетирането с ученици и с метода на интервюто – с учители;
- да се обработят и обобщят получените резултати, като се набележат насоки в действието на проектната дейност;
- да се покаже и обоснове значението на образователните проекти като фактор за интеграция в съвременни условия.

Съответно, целите на проведеното социологическо проучване са: да 1) проучи ефективността на практиките за социално включване, упражнявани в българските училища, 2) оцени техния успех в повишаването на професионалния, личностен и граждански капацитет на учениците и 3) идентифицира полезни практики и нужни промени в образователната система, които да допринесат за по-ефективната социална интеграция на учениците от и в различен културен контекст.

Тезата на дисертационния труд е, че в съвременните условия на европейска интеграция образователните проекти имат голямо значение за личностното развитие на учениците, допринасяйки за повишаване на знанията и компетентностите им, за обогатяване на техния опит, за разширяване на социалните им умения.

Личното ми мнение е, че целта и задачите на дисертационния труд са изпълнени професионално. Емпиричното изследване отговаря на критериите за подобен род докторски дисертации. Тезата е оригинална и отговаря на изискванията. Личният опит на Даниела Миланова като учител и участник в иновативни образователни проекти дават практически насоки, които се съчетават с извършената теоретична и емпирична работа по дисертацията.

Като препоръки към бъдещата работа на дисертанта бих пожелал по-активно използване на възможностите конкретно на Програма Еразъм+ за участие в нови иновативни образователни проекти и създаване на международни мрежи.

Заклучение:

Постигнатите резултати в дисертационния труд, теоретичната и емпирична работа по изпълнението на дисертацията и завършеният текст ми дават основание да подкрепя Даниела Костадинова Миланова за присъждане на ОНС „Доктор“ по професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата. Ще гласувам с „ДА“ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ .

С уважение:

доц. д-р Марио Маринов

07 февруари 2024 г.

OPINION

of Assoc. Prof. Mario Marinov, PhD,

Department of Sociology, South-West University "Neofit Rilski",

Member of the Scientific Jury by order of the Rector of South-West University

"Neofit Rilski" No. 41 of 17.01.2024 on the basis of the Law on the

Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria

For **Daniela Kostadinova Milanova**, PhD thesis on **"Innovative educational projects in the context of European integration interaction"**

For the awarding of the educational and scientific degree "Doctor" (PhD),

Professional field 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences, Doctoral

Program in Sociology, South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad

Scientific supervisor: Prof. Valentina Milenkova, DSc

The presented doctoral thesis is developed in 243 pages, which include 221 pages of main text, 10 graphics, 3 tables, 9 figures, a list of bibliographic sources and 2 appendices.

178 literary sources have been used for the preparation of the work, among which 47 in Bulgarian, 126 in English and 5 in Russian.

The main text of the dissertation consists of four chapters: a review of scientific literature, the design of an empirical study conducted specifically for the purposes of the dissertation, and a summary of the results of the study and their interpretation.

The purpose of the dissertation is to present an in-depth theoretical review of the literature concerning social integration and its aspects, its relationship with

European values and society, as well as innovative practices on a European and national scale to promote the process of social integration through the education of key personal qualities and competences for participation in this process, which theoretical overview will allow a grounded empirical study of the effectiveness of innovative practices in the educational system in Bulgaria, promoting the social inclusion of students, and an in-depth discussion of the results obtained.

In accordance with the purpose of the dissertation, a series of objectives have been formulated:

- To study the literature and present various theories and approaches to social integration;
- To follow concepts related to social integration, such as sustainable development, inclusive education, innovation, social cohesion;
- To examine various educational projects in a national and European context, which have an integrative effect;
- To conduct a sociological survey using the survey method with students and with the interview method - with teachers;
- To process and summarize the obtained results, marking guidelines in the action of the project activity;
- To show and justify the importance of educational projects as a factor for integration in modern conditions.

Accordingly, the objectives of the conducted sociological study are: to 1) study the effectiveness of social inclusion practices practiced in Bulgarian schools, 2) to evaluate their success in increasing the professional, personal and civic capacity of students, and 3) to identify useful practices and necessary changes in the educational system, to contribute to the more effective social integration of students from and in a different cultural context.

The scientific thesis of the dissertation is that in the modern conditions of European integration, educational projects are of great importance for the personal development of students, contributing to increasing their knowledge and competences, to enriching their experience, to expanding their social skills.

My personal opinion is that the purpose and the objectives of the dissertation work have been carried out professionally. Empirical research meets the criteria for a similar kind of doctoral theses. The thesis is original and meets the requirements. Daniela Milanova's personal experience as a teacher and participant in innovative educational projects provides practical guidelines that are combined with the theoretical and empirical work done on the dissertation.

As recommendations for the future work of the doctoral student, I would advise her to make more active use of the possibilities specifically of the Erasmus+ Program for participation in new innovative educational projects and the creation of international networks.

Conclusion:

The results achieved in the PhD thesis, the theoretical and empirical work on the implementation of the dissertation and the completed text give me the reason to support Daniela Kostadinova Milanova for the award of the educational and scientific degree "Doctor" (PhD) in the professional field 3.1 Sociology, Anthropology and Cultural Sciences. I will vote "YES" for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor".

With respect:

Assoc. Prof. Mario Marinov, PhD

07 February 2024